

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 073 «Менеджмент»
за магістерською програмою професійного спрямування
«Менеджмент організацій»

на тему: **«Управління формуванням конкурентних переваг аграрного підприємства»**

Виконавець:

студент факультету економіки
та управління підприємництвом
Шаповал Данило Віталійович _____

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н, доцент
Карпенко Юлія Валентинівна _____

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. У сучасних умовах зростає конкурентний тиск на вітчизняні аграрні підприємства, що підвищує актуальність формування методів та застосування інструментів з підвищення їх конкурентоспроможності. Для того, щоб бути успішним на ринку аграрні підприємства повинні створювати унікальні властивості, що будуть вигідно відрізняти їх від конкурентів, та з часом, за умов їх постійної підтримки трансформуватися в їх конкурентні переваги. Ці унікальні властивості можуть відноситися до продукції, що виробляється, технологій, що використовуються, більш привабливої ціни тощо. Проте просто створити унікальні властивості сьогодні недостатньо, необхідно навчитися ефективно управляти конкурентними перевагами.

Метою дипломної роботи є дослідження теоретичних основ формування конкурентних переваг підприємства та застосування отриманих знань для укріплення конкурентної позиції ТОВ «Терра Прайм».

Завдання дослідження:

- дослідити теоретичні аспекти формування конкурентних переваг підприємства;
- проаналізувати сільськогосподарську галузь України у відповідності до моделі п'яти конкурентних сил М. Портера;
- оцінити конкурентну позицію ТОВ «Терра Прайм» та запропонувати заходи з посилення конкурентних переваг підприємства.

Об'єктом дослідження є аграрне підприємство ТОВ «Терра Прайм».

Предметом дослідження є процес формування конкурентних переваг підприємства.

Методи дослідження: метод групування (для визначення сутності поняття "конкурентна перевага"), метод систематизації (для встановлення основних джерел конкурентних переваг), модель п'яти конкурентних сил М. Портера (для аналізу сільськогосподарської галузі України); методи аналізу фінансової звітності (для аналізу фінансового стану підприємства), метод попарних порівнянь (для визначення важливості фактора конкурентоспроможності); метод критичного шляху сітьового планування (для встановлення термінів завершення проекту впровадження елементів системи точного землеробства).

Інформаційну базу дослідження склали звітні документи підприємства, статистичні та нормативні документи.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (54 найменування). Загальний обсяг роботи становить 86 сторінок. Основний зміст викладено на 80 сторінках. Робота містить 27 таблиць, 18 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано тези:

Карпенко Ю.В., Шаповал Д.В. Генезис підходів до визначення сутності поняття "конкурентна перевага" підприємства / Актуальні проблеми менеджменту: теоретичні і практичні аспекти. Матеріали студентської конференції, 20-21 червня 2019 р. – Одеса, 2018. – С. 146-150.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні основи управління формуванням та підтримкою конкурентних переваг підприємства**» досліджено основні наукові підходи до встановлення сутності поняття «конкурентна перевага», вивчено джерела формування конкурентних переваг, а також розглянуто процес управління формуванням конкурентних переваг: основні етапи та їх сутність

У другому розділі «**Аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища ТОВ "Терра Прайм"**» проведено аналіз сільськогосподарської галузі України з використанням методу п'яти конкурентних сил М. Портера, проаналізовано фінансовий стан ТОВ "Терра Прайм" та оцінено його конкурентоспроможність.

У третьому розділі «**Пропозиції щодо формування конкурентних переваг ТОВ "Терра Прайм"**» обґрунтовано заходи щодо формування конкурентних переваг ТОВ "Терра Прайм", а саме розроблено заходи щодо впровадження системи точного землеробства та оцінено вплив запропонованих заходів на рівень конкурентоспроможності підприємства.

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного в роботі дослідження зробимо наступні висновки:

1. У відповідності до доробку М. Портера, пропонуємо розуміти конкурентну перевагу як наявність та ефективність використання ресурсів, що є у розпорядженні підприємства. Оскільки саме через спосіб використання ресурсних можливостей підприємства види діяльності підприємства посилюють один інший, створюється цінність продукції для споживача, яку він порівнює з цінністю продуктів конкурентів, приймає рішення щодо вибору товару.

2. Сільськогосподарська галузь активно розвивається та демонструє щорічне зростання обсягів реалізації продукції, а продукція аграрних підприємств є затребуваною як на внутрішньому ринку, так і на зовнішньому. Кількість суб'єктів господарювання, що сьогодні працюють в сільськогосподарській галузі, є достатньо великою, значною є питома вага юридичних осіб – аграрних підприємств у загальній кількості суб'єктів господарювання. За результатами аналізу галузі за методом п'яти конкурентних сил М. Портера можна стверджувати, що найбільш впливовою силою на ринку є сила діючих конкурентів, що потребує визначення власної конкурентної позиції та формування стійких конкурентних переваг.

3. За результатами оцінки, наданої експертами, конкурентоспроможність підприємства є нижчою за найближчого конкурента. Для формування заходів з формування та підтримки конкурентних переваг підприємства з використанням інструмента дерева рішень, ми порівняли можливі варіанти заходів щодо підтримки конкурентних переваг та обґрунтували вибір проекту впровадження елементів системи точного землеробства. Реалізація всіх етапів системи точного землеробства є витратною, тому було заплановано впровадження перших трьох її етапів: введення системи паралельного водіння; встановлення системи автоматичного збору даних; обладнання обприскувачів системою датчиків з можливістю відключення окремих

секцій обприскувача, що дозволило знизити витрати палива, насіннєвих матеріалів, добрива та засобів захисту рослин. Було оцінено інвестиційну привабливість проекту (чиста приведена вартість проекту 330,97 тис. грн., термін окупності 1,45 року), що довело доцільність його реалізації. У відповідності до сітьового графу підготовка до реалізації проекту буде тривати один місяць.

АНОТАЦІЯ

Шаповал Д.В., «Управління формуванням конкурентних переваг аграрного підприємства».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 073 «Менеджмент» за магістерською програмою професійного спрямування «Менеджмент організацій».

Одеський національний економічний університет - м. Одеса, 2019 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – сільськогосподарське підприємство ТОВ "Терра Прайм".

У роботі досліджено теоретичні основи управління формуванням та підтримкою конкурентних переваг підприємства. Проаналізовано сільськогосподарську галузь України з використанням методу п'яти конкурентних сил М. Портера. Оцінено конкурентоспроможність підприємства та обґрунтовано заходи щодо формування конкурентних переваг ТОВ "Терра Прайм, зокрема впровадження елементів системи точного землеробства

Ключові слова: конкурентна перевага, сільськогосподарська галузь, система точного землеробства, сітьовий графік.

ANNOTATION

Shapoval D., "Management of formation of agrarian enterprise's competitive advantages".

Qualifying work for obtaining an educational master's degree in the specialty 073 "Management" in the master's program "Management of Organizations".

Odessa National Economics University - Odessa, 2019

Master's qualification work consists of three sections. Object of research is agricultural enterprise LLC "Terra Prime".

The theoretical bases of management of formation and maintenance of enterprise's competitive advantages are investigated in the work. The agricultural sector of Ukraine was analyzed using M. Porter's method of five competitive forces. The competitiveness of the enterprise was estimated. Measures are taken to shape the competitive advantages of Terra Prime LLC, in particular, the introduction of precision farming elements was proposed

Key words: competitive advantage, agriculture, precision farming, network schedule